Nationale domstole og udenretslige organer

Nationale domstole og udenretslige organer

Portugal

Nationale domstole

Hvis borgernes grundlæggende rettigheder krænkes, kan de indbringe en sag for domstolene. De portugisiske domstole (civil- og forvaltningsretter) har ansvaret for at forvalte retsplejen, sikre borgernes lovfæstede rettigheder og interesser, forebygge overtrædelse af de demokratiske retsstatsprincipper og afgøre offentlige eller private tvister (artikel 202 i Portugals forfatning).

Forfatningsdomstolen har et særligt ansvar for at behandle (forfatnings)retlige spørgsmål. Når alle ordinære appelmuligheder er udtømt (jf. artikel 70, stk. 2, og artikel 72 i rammeloven for forfatningsdomstolen), kan den part, som under sagen har gjort gældende, at den anvendte lov er forfatningsstridig, indbringe sagen for forfatningsdomstolen.

Yderligere oplysninger findes under Retssystemer i medlemsstaterne – Portugal.

Nationale menneskerettighedsinstitutioner

Ombudsmanden (O Provedor de Justiça)

Siden 1999 har den portugisiske ombudsmand – ud over de funktioner, der er beskrevet nedenfor – fungeret som den nationale menneskerettighedsinstitution og har fået FN's "A-status" for institutionens fulde overholdelse af Parisprincipperne.

Ombudsmandens arbejde omfatter følgelig fremme og beskyttelse af grundlæggende menneskerettigheder med særlig vægt på rettighederne for de borgere, som er mest udsatte på grund af handicap eller funktionsnedsættelse: børn, ældre og handicappede.

Klager indgives og behandles efter den procedure, der er beskrevet i afsnittet om ombudsmanden.

Ombudsmanden (O Provedor de Justiça)

Ombudsmanden er det organ, som har til opgave de «at forsvare borgernes rettigheder, frihedsrettigheder, garantier og legitime interesser», jf. artikel 1, stk. 1, i lov nr. 9/91 af 9. april 1991 som ændret), som måske ubehørigt er blevet tilsidesat i borgernes kontakt med de offentlige myndigheder. Hvis en borger ikke har andre muligheder, fordi alle appelmuligheder (forvaltningsmæssige og/eller retlige) er udtømt, eller fordi appelfristen er udløbet, kan vedkommende kontakte ombudsmanden og uden omkostninger indgive en begrundet klage.

Som bemærket ovenfor er ombudsmanden i Portugal samtidig den nationale menneskerettighedsinstitution, som også fungerer som den nationale forebyggende mekanisme (Mecanismo Nacional de Prevenção).

Ministerrådet (Conselho de Ministros) besluttede i maj 2013 at tildele ombudsmanden rollen som national forebyggende mekanisme inden for rammerne af den valgfrie protokol til konventionen mod tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf. Som led i udførelsen af denne opgave kan ombudsmanden gennemføre kontrolbesøg på frihedsberøvelsessteder – fængsler, klinikker, psykiatriske hospitaler, ungdomscentre osv. – for at overvåge kvaliteten af de opholdsbetingelser, der tilbydes frihedsberøvede personer, kontrollere, om de indsattes grundlæggende rettigheder respekteres (herunder om muligt retten til privatliv og lovlig kontakt med pårørende og juridiske repræsentanter), og kontrollere, om der forefindes individuelle terapeutiske programmer (eller andet).

Behandling af klager:

En klage kan indgives til ombudsmanden på forskellige måder: pr. brev, fax, e-mail, telefon, personligt på ombudsmandens kontor (adresser) ved hjælp af en elektronisk formular (klageformular) og på et af statsadvokatens kontorer.

Ikke alle meddelelser, der modtages af ombudsmanden, er faktiske klager. Der er ofte tale om anonyme forklaringer, simple anmodninger om oplysninger og juridisk rådgivning eller generelle udtalelser om specifikke spørgsmål. Disse henvendelser arkiveres.

Klager følges op af en procedure (ikke nødvendigvis en ny procedure, da klager vedrørende lignende spørgsmål i nogle tilfælde behandles samlet i én procedure af tidsmæssige og procesøkonomiske årsager), hvorved sagen behørigt oplyses. De nødvendige undersøgelser gennemføres med andre ord for at fastlægge de faktiske omstændigheder, f.eks. ved at høre den enhed, klagen er rettet mod, og klagerne selv, som også kan anmode om at blive hørt af ombudsmanden.

Som resultat af denne procedure kan ombudsmanden fremsætte henstillinger, forslag, bemærkninger og andre alternative metoder til bilæggelse af tvister. I nogle tilfælde anmodes der om en prøvelse (fiscalização) af retsforskrifternes legalitet eller overensstemmelse med forfatningen.

Ud over at behandle klager fra borgere kan ombudsmanden også af egen drift indlede procedurer med henblik på at undersøge situationer, som denne får kendskab til ad forskellige kanaler, og som er omfattet af dennes kompetence.

Specialiserede menneskerettighedsorganer

Organisation til beskyttelse af børns rettigheder

Den nationale kommission til fremme og beskyttelse af børns og unges rettigheder (Comissão Nacional de Promoção dos Direitos e Proteção das Crianças e Jovens – CNPDPCJ)

Udvalget har til opgave at bidrage til tilrettelæggelsen af statens indsats og at koordinere, følge op på og evaluere de offentlige organers og samfundets tiltag i forbindelse med fremme og beskyttelse af børn og unges rettigheder. En af dets vigtigste opgaver er at fremme indgåelsen af aftaler om samordning og samarbejde med bl.a. kommissionerne til beskyttelse af børns og unges rettigheder (CPCJ), der er spredt ud over hele landet.

Disse udvalg er officielle ikkeretslige og selvstændige institutioner, som har til formål at fremme børns og unges rettigheder og forebygge eller gribe ind overfor situationer, som påvirker deres sikkerhed, sundhed, uddannelse eller generelle udvikling. Anklagemyndigheden fører tilsyn med udvalgenes arbejde og vurderer lovligheden og grundlaget for deres afgørelser og prøver om nødvendigt disse ved domstolene.

Udvalgene arbejder i plenum eller i en begrænset sammensætning. Plenarudvalget (comissão alargada) har ansvaret for at gennemføre foranstaltninger til fremme af rettigheder og forebyggelse af farlige situationer for børn og unge.

Det begrænsede udvalg (comissão restrita) griber ind i situationer, hvor et barn eller et ungt menneske er i fare, især ved at: arrangere møder med og rådgive personer, der henvender sig til beskyttelsesudvalget, gennemføre indledende vurderinger af situationer, som beskyttelsesudvalget får kendskab til, undersøge sager, idet det om nødvendigt beder medlemmerne af plenarudvalget om at deltage, og træffe afgørelse om anvendelsen af foranstaltninger til fremme og beskyttelse af rettigheder og ændringer heraf, bortset fra foranstaltninger, der indebærer anbringelse af et barn hos en person eller institution

med henblik på senere adoption, idet det udfører de undersøgelser og følger op på de beskyttelsesforanstaltninger, som det anmodes om inden for rammerne af samarbejdet med bl.a. de øvrige beskyttelsesudvalg og hvert halve år informerer plenarudvalget om nye sager og udviklingen i verserende sager uden derved at nævne de berørte ved navn.

Behandling af klager:

Enhver kan indgive oplysninger om en farlig situation direkte til CPCJ-udvalget pr. brev, telefon, fax eller e-mail eller ved personlig henvendelse til et udvalgskontor. Udvalgene er ansvarlige for det kommunale område, hvor de er beliggende. Klik her for at se listen over beskyttelsesudvalg opdelt efter det område, hvor barnet bor.

CPCJ-indgreb kræver forældrenes samtykke og godkendelse og kan føre til gennemførelsen af følgende foranstaltninger:

støtte til forældrene

støtte til et andet familiemedlem

udpegelse af en egnet person som værge

støtte til et selvstændigt liv

anbringelse i familiepleje

anbringelse på en institution.

Fremme- og beskyttelsesforanstaltninger gennemføres i et almindeligt familiemiljø eller ved anbringelse afhængigt af deres karakter.

Ligestillingsorganer

Kommissionen for borgerskab og ligestilling mellem kønnene (Comissão Nacional de Promoção dos Direitos e Proteção das Crianças e Jovens – CIG)

Kommissionen for borgerskab og ligestilling mellem kønnene er det nationale organ med ansvar for at fremme og opretholde princippet om ligestilling mellem mænd og kvinder. Den har fokus på følgende områder: uddannelse i borgerskab, ligestilling mellem mænd og kvinder, beskyttelse af moder- og faderskab, fremme af midler til at lette kvinders og mænds lige deltagelse i forskellige dele af hverdagslivet, forening af kvinders og mænds arbejds-, privat- og familieliv, bekæmpelse af vold i hjemmet, kønsbaseret vold og menneskehandel samt støtte til ofre.

CIG er en central tjeneste direkte under staten og har forvaltningsmæssig autonomi. Den er en del af formandskabet for ministerrådet og hører under ministeren for borgerskab og ligestilling.

CIG er navnlig ansvarlig for at behandle klager vedrørende forskelsbehandling eller kønsbaseret vold og om nødvendigt afgive udtalelser og henstillinger til de involverede kompetente myndigheder eller enheder.

Behandling af klager:

CIG modtager klager vedrørende forskelsbehandling eller kønsbaseret vold pr. e-mail, via kommissionens *Facebook*-side eller pr. brev.

De modtagne klager analyseres og klassificeres af den interne tjeneste, som svarer klageren direkte via den samme kanal. Udtalelser og/eller henstillinger sendes til de berørte enheder, og/eller sagen overdrages til de kompetente myndigheder (f.eks. den offentlige anklagemyndighed, ASAE (Autoridade de Segurança Alimentar e Económica – fødevaresikkerheds- og økonomistyrelsen) eller ERC (Entidade Reguladora para a Comunicação Social – medietilsynsmyndigheden) med en kopi til de berørte enheder.

Den højtstående kommission for migration (Alto Comissariado para as Migrações – ACM)

[Kommissionen for ligestilling og bekæmpelse af racediskrimination (Comissão para a Igualdade e Contra a Discriminação Racial – CICDR)]

Alto Comissariado para as Migrações (højkommissær for migration — ACM) er en offentlig institution, der er involveret i fastlæggelsen, gennemførelsen og evalueringen af offentlige, tværgående og sektorspecifikke migrationspolitikker, der er relevante for at tiltrække migranter på nationalt, internationalt og portugisisktalende plan, for integration af migranter og etniske grupper, herunder romasamfund, og for forvaltning og styrkelse af mangfoldigheden mellem kulturer, etnicitet og religioner. En af dens vigtigste funktioner er at bekæmpe alle former for forskelsbehandling på grund af hudfarve, nationalitet, etnisk oprindelse eller religion, uanset hvordan de forekommer, gennem aktioner, kampagner eller arrangementer til bevidstgørelse af offentligheden samt gennem den administrative sanktionsprocedure, der er fastsat ved lov.

Kommissionen for ligestilling og bekæmpelse af racediskrimination (Comissão para a Igualdade e Contra a Discriminação Racial – CICDR) er knyttet til ACM Kommissionens opgave er at forebygge og forbyde racediskrimination og straffe handlinger, der fører til krænkelse af en grundlæggende rettighed eller til, at enhver, der er baseret på tilhørsforhold til en bestemt race eller etnisk oprindelse, hudfarve, nationalitet, herkomst eller herkomstområde, nægtes eller begrænser udøvelsen af en økonomisk, social eller kulturel rettighed, inden for de betingelser og inden for de grænser, der er fastsat i lov nr. 93/2017 af 26. august, som indfører den retlige ordning for forebyggelse, forbud mod og bekæmpelse af forskelsbehandling. Lov nr. 93/2017 forbyder enhver form for forskelsbehandling, der er defineret som sådan i denne lov, idet en række former for praksis, der er baseret på race eller etnisk oprindelse, farve, nationalitet, herkomst eller oprindelsesområde, anses for at være diskriminerende.

Behandling af klager:

Klager kan indgives til ACM eller direkte til CICDR pr. brev, fax, e-mail eller telefon. Der findes også en elektronisk klageformular på CICDR's websted.

En fysisk persons diskriminerende praksis udgør en strafbar handling, der straffes med en bøde på mellem en og ti gange værdien af indekset for social bistand. I tilfælde af diskriminerende praksis begået af en offentlig eller privat juridisk person udgør den en overtrædelse, der straffes med en bøde på mellem fire og tyve gange værdien af indekset for social bistand.

For så vidt angår fysiske personer, som det er tilfældet med offentlige eller private juridiske personer, er pålæggelsen af bøder ikke til hinder for et eventuelt civilretligt ansvar eller anvendelsen af andre sanktioner, hvor det er relevant.

Kommissionen fører et register over kontaktoplysningerne for de fysiske og juridiske personer, som bøderne og de supplerende sanktioner er blevet anvendt på. Domstolene og Arbejdstilsynet skal meddele kommissionen alle afgørelser, der bekræfter diskriminerende praksis. Når fristen for domstolsprøvelse er udløbet, eller efter kontrol af, at kommissionens dekret er blevet retskraftig, offentliggøres den ved en afgørelse, der som minimum skal indeholde en identifikation af den dømte juridiske person, oplysninger om arten og udstrækningen af den diskriminerende praksis samt de bøder og tilhørende sanktioner, der er blevet pålagt, i en periode på fem år på ACM's websted.

Databeskyttelsesorgan

Det nationale databeskyttelsesorgan (Comissão Nacional de Proteção de Dados – CNPD)

CNPD er et uafhængigt forvaltningsorgan under nationalforsamlingen (Assembleia da República). Dets rolle er at overvåge og føre tilsyn med behandlingen af personoplysninger i fuld overensstemmelse med menneskerettighederne, frihedsrettighederne og de forfatningssikrede og lovbestemte garantier. Databeskyttelsesorganet er den nationale myndighed for tilsyn med behandling af personoplysninger. CNPD samarbejder med datatilsynsmyndighederne i andre lande med henblik på at beskytte og sikre rettighederne for personer, der bor i udlandet.

Behandling af klager:

Klager og henvendelser vedrørende overtrædelse af loven om beskyttelse af personoplysninger bør rettes skriftligt til CNPD. Klager kan også indgives elektronisk ved brug af formularen på CNPD's websted.

Når en klage er blevet registreret, undersøges den og forelægges et medlem af CNPD til indledende vurdering. Hvis den pågældende klage ikke er omfattet af CNPD's kompetence, eller der ikke kan træffes en afgørelse som følge af henvendelsens karakter, kan den vurderes eller videresendes af det pågældende medlem, som fik klagen tildelt.
CNPD træffer flertalsafgørelser, der er bindende, og som kan påklages og appelleres.

Andre specialiserede organer

Det nationale rehabiliteringsinstitut (Instituto Nacional para a Reabilitação, IP – INR, I.P.)

Det nationale rehabiliteringsinstitut er en integreret offentlig institution, som i dag hører under arbejds-, solidaritets- og socialsikringsministeriet, og som har forvaltningsmæssig autonomi og eget budget. Instituttet arbejder for at sikre lige muligheder for, bekæmpe forskelsbehandling af og styrke handicappede ved at fremme deres grundlæggende rettigheder.
INR har kompetence til at modtage klager, der indgives som følge af enhver diskriminerende handling på grund af handicap, og som er fastsat i lov nr. 46 /2006 af 28. august, som forbyder og straffer forskelsbehandling på grund af handicap og andre helbredsmæssige problemer. Forskelsbehandling er enhver form for handling, der krænker en grundlæggende ret eller forhindrer eller begrænser en persons udøvelse af en rettighed på grundlag af et handicap.

Behandling af klager:

En udførlig beskrivelse af den situation, der anses for diskriminerende, fremsendes til instituttet for at indlede en klageprocedure. På instituttets hjemmeside https://www.inr.pt/formulario-de-queixa er der en elektronisk formular, man kan benytte sig af. Den kan sendes pr. e-mail (inr@inr.mtsss.pt).
I klagen angives klageren (fulde navn, ID-nummer eller personnummer, skatteydernummer, fulde adresse, telefonnummer eller andre kontaktoplysninger), og der gives en klar redegørelse for alle sagens faktiske omstændigheder. Eventuelle vidner angives med navn, adresse og kontaktoplysninger, og klagen underbygges af bilag, bevismaterialer eller dokumenter, der tilsiger, at en diskriminerende handling har fundet sted.
Når klagen er blevet indgivet, overdrages sagen til den kompetente forvaltningsmyndighed (generalinspektorater, tilsynsmyndigheder eller andre kompetente organer), som har kontrol- og/eller sanktioneringsbeføjelser før en retssag, hvor bevismaterialer indsamles, hvorefter sagen afsluttes, eller en bøde pålægges (sammen med yderligere sanktioner). En kopi af afgørelsen sendes til det nationale rehabiliteringsinstitut.
En diskriminerende handling kan føre til en bøde, der kan variere fra fem til 30 gange den månedlige mindsteløn, afhængigt af om overtrædelsen er begået af fysiske eller juridiske personer.
Afhængigt af overtrædelsens alvor og overtræderens strafskyldighed kan yderligere sanktioner pålægges, f.eks. beslaglæggelse af aktiver, forbud mod at drive erhverv eller aktiviteter, afslag på støtte eller ydelser fra de offentlige myndigheder, lukning af virksomheder og offentliggørelse af domme.

Kommissionen for ligestilling på arbejdsmarkedet (Comissão para a Igualdade no Trabalho e no Emprego – CITE)

CITE er et organ bestående af tre ligestillede organer med forvaltningsmæssig autonomi og status som selvstændig juridisk person. Kommissionen fremmer ligestilling og ligebehandling af mænd og kvinder på arbejdspladsen, i ansættelsesforhold og under erhvervsuddannelse og samarbejder om anvendelsen af lovgivning og forpligtelser omhandlet i aftaler på dette område samt forpligtelser vedrørende beskyttelsen af forældreskab og foreningen af arbejdsliv med familie- og privatliv i den private sektor, den offentlige sektor og den kooperative sektor.
Dens opgaver omfatter navnlig behandling af modtagne klager eller situationer, som den har kendskab til, og som tyder på, at bestemmelserne om ligestilling og ligebehandling af mænd og kvinder på arbejdspladsen, i ansættelsesforhold og under erhvervsuddannelse er blevet overtrådt. Den arbejder også for at sikre beskyttelsen af forældreskab og foreningen af arbejdsliv med familie- og privatliv, og den tilbyder information og retshjælp i denne forbindelse.

Behandling af klager:

Enhver kan indgive en klage over jobannoncer og andre metoder til rekruttering af medarbejdere, som ikke garanterer retten til ligestilling mellem mænd og kvinder, for så vidt angår adgangen til beskæftigelse.
Enhver arbejdstager kan indgive en klage i tilfælde af forskelsbehandling mellem mænd og kvinder, for så vidt angår adgangen til beskæftigelse, på arbejdspladsen og under erhvervsuddannelse.
Klager kan indgives pr. brev, fax eller e-mail. De kan også indgives pr. telefon via frikaldsnummer 800 204 684 eller på CITE's kontor efter forudgående aftale – tlf. 21 780 37 09.
CITE skal indgive udtalelser, som bekræfter eller viser, at der forekommer praksis på arbejdsmarkedet, som er diskriminerende på grundlag af køn, til arbejdstilsynet, som kan indlede en forvaltningssag som beskrevet nedenfor.

Arbejdstilsynet (Autoridade para as Condições do Trabalho – ACT)

Arbejdstilsynet er en statslig tjeneste, som har til formål at fremme forbedringen af arbejdsforholdene på det portugisiske fastland ved at overvåge overholdelsen af arbejdsforskrifterne på det private arbejdsmarked og ved at fremme sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen inden for alle private sektorer. Det overvåger også, at lovgivningen om sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen overholdes inden for alle sektorer og i den offentlige centralforvaltnings afdelinger og organer (direkte, indirekte og lokale), herunder offentlige institutioner og procedurer for levering af personlige tjenester eller offentlige midler.
Der kan indgives klager over mangler på faciliteter eller manglende overholdelse af forskrifter, der er omfattet af arbejdstilsynets kompetence, herunder sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen, tidsbegrænsede ansættelsesaftaler, manglende ligestilling og forskelsbehandling på arbejdspladsen, udstationering af arbejdstagere, varighed og tilrettelæggelse af arbejdstiden, kollektiv repræsentation af arbejdstagere, sort eller ulovligt arbejde, midlertidigt arbejde og immigranters arbejde.

Behandling af klager:

Enhver arbejdstager, medarbejderrepræsentant eller en anden berørt person kan indgive en klage/anmeldelse ved at udfylde den elektroniske formular på arbejdstilsynets websted.
Hvis den tilsynsførende under sit arbejde personligt og direkte (endda efter hændelsen) bekræfter eller dokumenterer en overtrædelse af forskrifterne, som er behæftet med bødestraf, udarbejdes der en officiel rapport. For overtrædelser, der ikke dokumenteres personligt, udarbejder den tilsynsførende en hændelsesrapport, som underbygges af de foreliggende beviser og navnene på mindst to vidner.
Når rapporten er blevet udarbejdet, underrettes den pågældende, som gives en frist på 15 dage til frivilligt at indbetale bøden, indgive et skriftligt svar med eventuel dokumentation og en liste over vidner eller give personligt møde for at blive hørt.
Undersøgelsen skal gennemføres inden for 60 dage. Denne frist kan forlænges med tilsvarende perioder i behørigt begrundede tilfælde.
Meget alvorlige overtrædelser af forskrifterne (contraordenação) eller gentagne alvorlige overtrædelser heraf, der er begået forsætligt eller ved grov forsømmelse, kan offentliggøres som en yderligere sanktion. Ved en gentagelse af ovennævnte overtrædelser kan yderligere sanktioner pålægges, f.eks. et midlertidigt forbud mod udøvelsen af visse aktiviteter, tilbagetrækning af retten til at deltage i auktioner eller offentlige udbud eller offentliggørelse af dommen, under hensyntagen til de skadelige virkninger for arbejdstageren eller de økonomiske virkninger for arbejdsgiveren.
Hvis overtrædelsen skyldes manglende opfyldelse af en forpligtelse, fritager betalingen af bøden ikke overtræderen fra opfyldelsen af denne forpligtelse, hvis dette stadig er muligt. Hvis overtrædelsen skyldes manglende betalinger, kan arbejdstilsynet ud over bøden beslutte, at de beløb, som arbejdstagerne har krav på, skal betales inden for samme frist som bøden.

Det portugisiske miljøagentur (Agência Portuguesa do Ambiente – APA)

Det portugisiske miljøagentur har til opgave at foreslå, udvikle og overvåge den integrerede og deltagerbaserede forvaltning af miljøpolitikker og politikker for bæredygtig udvikling koordineret med andre sektorpolitikker og i samarbejde med offentlige og private enheder, som arbejder hen imod det samme mål. Det arbejder for at opnå et højt niveau af miljøbeskyttelse og levere tjenester af høj kvalitet til borgerne. Det er også den nationale myndighed, som det påhviler at gennemføre systemet for miljømæssig ansvarlighed (regime de responsabilidade ambiental).
Miljøskade omfatter: i) skader på beskyttede arter og naturlige levesteder, ii) skader på vandmiljøet og iii) skader på landmiljøet.
Bemærkninger vedrørende miljøskader eller umiddelbar fare for sådanne skader kan indgives til agenturet, som kan anmodes om at træffe foranstaltninger.
Den person, der indgiver klagen, bør altid indgive relevante data eller observationer, som de har til rådighed.

Behandling af klager:

Enhver individuel/berørt person kan indgive en anmodning om foranstaltninger (pedido de intervenção) pr. brev eller e-mail. En elektronisk klageformular findes også på agenturets websted.
Den kompetente myndighed undersøger anmodningen og meddeler de berørte parter, om den accepteres eller afslås. Hvis den kompetente myndighed konstaterer, at der foreligger en miljøskade, og tager den pågældende anmodning til følge, får operatøren meddelelse herom, så vedkommende kan tage stilling til, hvilke foranstaltninger der skal træffes.

Generalinspektoratet for landbrug, hav, miljø og fysisk planlægning (Inspeção-Geral da Agricultura, do Mar, do Ambiente e do Ordenamento do Território – IGAMAOT)

IGAMAOT er en central tjeneste direkte under staten, som har ansvaret for at kontrollere, revidere og føre tilsyn med afdelinger og organer inden for IGAMAOT's aktivitetsområde, for så vidt angår forvaltning, ledelse og formål. På områderne for fødevareregulering og -sikkerhed overvåger tilsynsmyndigheden støtte fra nationale fonde og EU-fonde. På områderne for miljø, fysisk planlægning og naturbevarelse sikrer den løbende overvågning og overholdelse af de gældende forskrifter.
Tilsynsmyndighedens arbejde omfatter den offentlige sektor og private aktører samt individuelle borgere i spørgsmål vedrørende miljølovgivning, fysisk planlægning og naturbevarelse samt modtagere af national eller europæisk støtte inden for landbrug og fiskeri.
IGAMAOT modtager klager vedrørende handlinger inden for dens område. Den griber ind i forhold med alvorlig potentiel risiko sammen med andre kompetente myndigheder, afhængigt af den rapporterede situation.

Behandling af klager:

Via e-desken på IGAMAOT's websted kan der indgives klager ved brug af den elektroniske formular. Man skal blot udfylde den elektroniske formular og give en detaljeret beskrivelse af den konstaterede situation samt klagerens navn og kontaktoplysninger. Klageren kan anmode om, at disse oplysninger hemmeligholdes, ved at markere det pågældende felt på formularen.
Klager, anmeldelser, indberetning af hændelser og andre anmodninger, der indgives til IGAMAOT, som indeholder materiale, som undersøges i forbindelse med en kontrol, fører til indledningen af en specifik forvaltningsprocedure, som gennemføres i overensstemmelse med forvaltningsloven.
Anonyme anmodninger behandles ikke, medmindre de er tilstrækkeligt begrundede eller dokumenterede.
Under forvaltningsproceduren fastsætter IGAMAOT en frist for besvarelse af dens anmodninger om oplysninger eller de berørte organers indgivelse af oplysninger.
Inden for rammerne af undersøgelsen kan der stadig træffes foranstaltninger over for de berørte enheder med henblik på at tilvejebringe oplysninger og beviser, som kan bruges til at afgøre, om der skal gennemføres en kontrol.
Når sagen er blevet undersøgt, og uanset kravet om en obligatorisk rapport til strafferetlige formål, udarbejdes der et begrundet forslag til den tilsynsførende, som beslutter, om sagen skal afsluttes, om den skal overvåges, om der skal træffes særlige foranstaltninger, eller om sagen skal henvises til ministeren med ansvar for IGAMAOT, som afgør, hvordan den skal behandles.

Generalinspektoratet for domstolene (Inspeção-Geral dos Serviços de Justiça – IGSJ)

IGSJ er en central tjeneste direkte under staten med forvaltningsmæssig autonomi, hvis opgave er at revidere, kontrollere og føre tilsyn med alle enheder, afdelinger og organer, der er underlagt justitsministeriet eller dets tilsyn eller regulering, herunder fængselsvæsenet, med henblik på at korrigere ulovlige forhold eller uregelmæssigheder og optimere tjenesternes funktionsmåde.
Der kan indgives klager over handlinger og undladelser, der anses for ulovlige, herunder navnlig forsinkelser i leveringen af offentlige tjenester, dårlig service, medarbejderes eller andre aktørers uhensigtsmæssige adfærd, dårlige forhold i institutioner og alle former for uregelmæssigheder eller mangler i tjenesternes funktionsmåde.

Behandling af klager:

Klager kan indgives uden særlige formaliteter på en af følgende måder: personligt, pr. brev eller pr. telefon, fax eller e-mail. Der findes en elektronisk formular til dette formål på IGSJ's websted.
Klager, indberetninger og anmeldelser indgivet personligt til IGSJ modtages af den inspektør (inspetor), der er indkaldt til dette formål.
Alle klager tildeles et sagsnummer. Klageren får meddelelse om sagsnummeret, som angives ved enhver henvendelse til IGSJ. Klagen kan eventuelt kombineres med en igangværende eller verserende kontrol- eller revisionsproces.
Klagere kan anmode IGSJ om oplysning om status for deres sag ad enhver kanal og med angivelse af sagsnummeret. Hvis klagen blev indgivet via IGSJ's websted, kan dets status spores ved brug af den adgangskode, der blev genereret ved den elektroniske indgivelse.
Anonyme klager behandles kun, hvis henvendelsen vurderes at være troværdig og detaljeret. Der gives ingen oplysninger til klageren om udfaldet af de gennemførte undersøgelser, og der gives ikke adgang til oplysninger om den pågældende sags status gennem IGSJ's websted, da adgang til disse oplysninger kræver, at brugeren har registreret sig.

Generalinspektoratet for indre anliggender (Inspeção-Geral da Administração Interna – IGAI)

IGAI er en uafhængig tjeneste til ekstern kontrol af politiets arbejde. Det hører ind under ministeriet for indre anliggender (Ministério da Administração Interna – MAI), og dets kompetence omfatter alle sikkerhedstjenester og -styrker (GNR (Guarda Nacional Republicana – nationalgarden), PSP (Polícia de Segurança Pública – det offentlige sikkerhedspoliti) og SEF (Serviço de Estrangeiros e Fronteiras – indvandringsmyndighederne)), som er underlagt dette ministerium. Det gennemfører revisioner af, kontroller af og tilsyn med disse organer på højt niveau, og det forsvarer borgernes rettigheder med særlig vægt på beskyttelse af menneskerettigheder og opretholdelse af den offentlige orden.
Enhver person (portugiser eller udlænding), grupper af personer, foreninger, virksomheder eller andre erhvervsorganer kan indgive en klage over handlinger og undladelser, der anses for ulovlige, herunder navnlig vedrørende krænkelser af borgeres grundlæggende rettigheder begået af medarbejdere i de organer, som er underlagt MAI. Sådanne krænkelser kan omfatte: forsinkelser i leveringen af offentlige tjenester,dårlig service, medarbejderes eller andre aktørers uhensigtsmæssige adfærd, dårlige forhold i institutioner og alle former for uregelmæssigheder eller mangler i tjenesternes funktionsmåde.

Behandling af klager:

Klager kan indgives uden særlige formaliteter på en af følgende måder: Pr. post, personligt, pr. e-mail eller via den elektroniske klageformular.

I klagen gives der en detaljeret fremstilling af det pågældende forhold, den ansvarlige person identificeres, og den præcise dato og det præcise tidspunkt angives (adresse, by og kommune), eventuelt ledsaget af et kort med angivelse af den omhandlede situation.
Hvis beviser ikke kan indgives sammen med fremstillingen, indgives de hurtigst muligt derefter.
IGAI sikrer, at alle klager, der er omfattet af dets kompetence, undersøges behørigt, og at alle identificerede klagere modtager et svar på deres henvendelse.
Klagere kan anmode IGAI om oplysning om status for deres sag ved angivelse af sagsnummeret.
Anonyme klager behandles kun, hvis henvendelsen vurderes at være troværdig og detaljeret.

Generalinspektoratet for uddannelse og videnskab (Inspeção-Geral da Educação e Ciência – IGEC)

Generalinspektoratet for uddannelse og videnskab (Inspeção-Geral da Educação e Ciência – IGEC) IGEC overvåger, at handlinger, der udføres af organer, afdelinger og agenturer under uddannelsesministeriet eller under den pågældende minister, er lovlige og i overensstemmelse med forskrifterne. Det overvåger, reviderer og fører tilsyn med førskoleinstitutioner og skoler på de primære, sekundære og højere uddannelsestrin. Dets kompetence omfatter særlige uddannelsesformer, undervisning, videnskab og teknologi uden for skoler samt ministeriets organer, afdelinger og agenturer.
IGEC's medarbejdere sikrer, forsvarer og fremmer borgernes legitime rettigheder og interesser samt rimelighed og retfærdighed inden for uddannelsessystemet. Ombudsmandens arbejde omfatter undersøgelse og behandling af klager fra brugere og aktører i uddannelsessystemet og kan indebære en efterforskning eller disciplinærforfølgelse.

Behandling af klager:

Klager kan indgives pr. brev, fax eller e-mail (igec@igec.mec.pt). Inden en klage indgives til IGEC, bør brugere eller aktører i uddannelsessystemet så vidt muligt drøfte situationen med de kompetente organer på den pågældende gruppe af skoler/enkeltstående skole, den pågældende videregående uddannelsesinstitution eller det pågældende organ.
Arbejdet gennemføres inden for IGEC's territoriale kontrolområder, som er ansvarlige for at behandle klager indgivet af brugere eller aktører i uddannelsessystemet og fastlægge den mest hensigtsmæssige procedure til behandling af klagen. De kan også gennemføre en indledende undersøgelse, der i det væsentlige har til formål at udpege genstanden for klagen og hurtigt og effektivt præcisere grundlaget for klagen. Hvis sådanne klager vedrører forhold, der er underlagt lederen af gruppen af skoler/den enkelte skole, rektoren/formanden/direktøren for den videregående uddannelsesinstitution eller generaldirektøren for skoler, gennem de regionale delegerede på uddannelsesområdet, henvises klager direkte til dem. Klager vedrørende uddannelses-forskningsorganer og -tjenester analyseres direkte af IGEC efter høring af de involverede parter.
Klager, der modtages af IGEC's hovedkontor, sendes til de territoriale kontrolområder, som fastlægger den mest hensigtsmæssige procedure.
Ledere af grupper af skoler/enkeltstående skoler og rektorer/formænd/direktører for videregående uddannelsesinstitutioner har disciplinære beføjelser over for undervisningspersonale, andet personale og studerende. Generaldirektøren for skoler har gennem de regionale delegerede på uddannelsesområdet disciplinære beføjelser over for skolegruppers/skolers administration og ledelse.
Hvis det ved en kontrol konstateres, at disciplinære forseelser har fundet sted, har generalinspektoratet beføjelse til at indlede den tilsvarende disciplinære procedure.
Klager, der modtages af hovedkontoret eller inden for de territoriale kontrolområder, vedrørende forhold i andre sektorer og/eller private enheder, som ikke er underlagt undervisnings- og videnskabsministeriet, henvises til den kompetente centrale, regionale eller lokale myndighed, og den berørte får meddelelse herom.

Generalinspektoratet for sundhed (Inspeção-Geral das Atividades em Saúde – IGAS)

Generalinspektoratet for sundhed er en central tjeneste direkte under staten, som skal sikre, at lovgivningen overholdes, og at der iagttages et højt teknisk niveau inden for alle sundhedsvæsenets områder af både sundhedsministeriets organer, af offentlige og private organer og af organer i den sociale sektor.
Alle uregelmæssigheder eller mangler i tjenesternes funktionsmåde kan anmeldes til IGAS, herunder f.eks. handlinger og undladelser, der anses for ulovlige, misbrug af penge eller offentlige midler, svig eller korruption, hindringer for eller manglende lighed i adgangen til sundhedspleje hos en bestemt udbyder eller institution, forsømmelse udvist af sundhedsmedarbejdere osv.
Hvis det anmeldte forhold ikke er omfattet af generalinspektoratets kompetence, videregives anmeldelser eller klager fra behørigt identificerede organer til det kompetente organ.

Behandling af klager:

Enhver person (portugiser eller udlænding), grupper af personer, foreninger, virksomheder eller andre erhvervsorganer kan indgive en klage pr. brev eller e-mail.
Klager/anmeldelser kan indgives på ethvert tidspunkt og skal være udførlige og begrundede, og der skal så vidt muligt gives detaljerede oplysninger om den pågældende person eller organisation, omstændighederne og de datoer og steder, hvor hændelserne fandt sted, oplysninger om de pågældende personer (navn og kontaktoplysninger) og information om, hvorvidt klagen/anmeldelsen er indgivet til et andet organ.
IGAS analyserer klager/anmeldelser, hvis tidspunktet, metoden og stedet for omstændighederne eller handlingerne, klageren og det potentielle ansvar anses for at være troværdig og detaljeret.
Klager/anmeldelser kan føre til en kontrol eller afklarende procedure i overensstemmelse med IGAS' forretningsorden.
Enhver kontrol baseres på princippet om kontradiktorisk sagsbehandling. Det giver de berørte parter mulighed for at blive hørt, medmindre andet er fastsat ved lov, f.eks. sager, hvor det objektivt kan påvirke den strafferetlige efterforskning og tilvejebringelse af bevismateriale.
Behørigt identificerede personer får meddelelse om udfaldet af IGAS' indgriben.

Sundhedsstyrelsen (Entidade Reguladora da Saúde – ERS)

ERS er et uafhængigt offentligt organ. Sundhedsstyrelsen (ERS) er et uafhængigt offentligt organ, som har til opgave at regulere sundhedsinstitutioners aktiviteter, dvs. aktiviteterne på alle offentlige og private institutioner og institutioner inden for den sociale sektor, som betjener offentligheden på Portugals fastland, bortset fra apoteker. Forskrifts- og tilsynsmyndighedens opgaver omfatter:
behandling af klager fra brugere, udbydere og institutioner, gennemførelse af kontroller og revisioner af sundhedsudbyderes lokaler, undersøgelse af situationer, der berører brugeres rettigheder, gennemførelse af forvaltningssager og pålæggelse af sanktioner, udstedelse af instrukser, henstillinger og udtalelser samt gennemførelse undersøgelser af sundhedssystemets organisation.
Klager, der er omfattet af sundhedsstyrelsens kompetence, omfatter:
adgang til sundhedsydelser
forskelsbehandling
sundhedsydelsernes kvalitet
kvaliteten af den administrative bistand
brugernes rettigheder
ventetider i forbindelse undersøgelser
ventetider i forbindelse med aftaler

økonomiske spørgsmål
juridiske spørgsmål
institutionernes kvalitet.

Behandling af klager:

Brugere af sundhedsydelser kan indgive en klage ved hjælp af den klagebog (livro de reclamações), der skal forefindes på institutioner, hvor offentlige tjenester ydes, eller direkte til virksomheden eller tjenesteudbyderen/leverandøren efter hændelsen.

Der kan indgives en klage direkte til ERS pr. brev, telefonisk, personligt eller via onlineklagebogen, som findes på styrelsens hjemmeside. ERS behandler klager, der indgives gennem onlineklagebogen, på præcis samme måde, som den behandler klager, der er indgivet via den traditionelle klagebog, som forefindes på sundhedsinstitutioner.

Hvis klageren har skrevet sin klage i sundhedsinstitutionens klagebog, kan institutionen sende ERS den kopi af klagen, der blev indgivet på tidspunktet for klagen (det blå ark). Institutionen har ti dage til at fremsende klagen til ERS.

Hvis brugeren retter sin klage direkte til udbyderen pr. brev (post) fax eller e-mail, kan vedkommende sende en kopi af det oprindelige dokument til ERS.

Efter modtagelse af klagen, anmoder ERS klageren om at indgive eventuelle dokumenter, vedkommende anser for relevante. Afhængigt af indholdet af klagen og de indgivne dokumenter træffer ERS de foranstaltninger, den finder nødvendige i overensstemmelse med de beføjelser, den er tildelt ved lov. Hvis en klage ikke er tilstrækkeligt identificeret eller troværdig, behandles den ikke. Hvis klagen ikke er omfattet af ERS' kompetence, underretter den klageren om, hvilket organ, der er rette myndighed, og oversender klagen til denne.

Generalinspektoratet for arbejds-, solidaritets- og socialsikringsministeriet (Inspeção-Geral do Ministério do Trabalho, Solidariedade e Segurança Social – IGMTSSS)

IGMTSSS er en tjeneste direkte under staten og en del af arbejds-, solidaritets- og socialsikringsministeriet (Ministério do Trabalho, Solidariedade e Segurança Social – MTSSS). Det fører tilsyn med ministeriets organer eller organer, der er underlagt ministeren.

IGMTSSS vurderer, om afdelinger og organer, der er underlagt ministeriet eller ministeren, administrerer i overensstemmelse med loven og forskrifterne, og evaluerer deres resultater og forvaltning via kontroller og revisioner. Det evaluerer kvaliteten af tjenester, der leveres til borgerne, og anbefaler ændringer og foranstaltninger til afhjælpning af konstaterede mangler og uregelmæssigheder.

Klager eller indberetninger vedrørende overtrædelser begået af organer underlagt ministeriets beføjelser, herunder institutioner, der tilhører Santa Casa da Misericórdia og private sociale solidaritetsinstitutioner, kan rettes til inspektoratet.

Behandling af klager:

kan indgives pr. brev, pr. e-mail eller ved brug af den elektroniske formular på hjemmesiden. Ud over at angive genstanden for klagen samt datoen for de faktiske omstændigheder bør klageren give en kort og klar beskrivelse af de hændelser, der ligger til grund for klagen.

Fødevaresikkerheds- og økonomistyrelsen (Autoridade de Segurança Alimentar e Económica – ASAE)

ASAE er den nationale forvaltningsmyndighed med ansvar for fødevaresikkerhed og overvågning af økonomien. ASAE er ansvarlig for at vurdere og gøre opmærksom på risici i fødevarekæden og regulere økonomiske aktiviteter i fødevaresektoren og andre sektorer ved at overvåge overholdelsen af de forskellige forskrifter.

Alle leverandører af varer eller tjenesteudbydere, som udfører deres aktiviteter på et fast, permanent, fysisk sted, som har direkte kontakt med offentligheden, og som leverer varer eller tjenesteydelser i Portugal, skal have en klagebog.

Behandling af klager:

Hvis en kunde ikke er fuldstændig tilfreds med leveringen af en tjenesteydelse eller købet af et produkt, kan vedkommende anmode om at få udleveret klagebogen og forklare årsagen til utilfredsheden deri. Tjenesteudbydere skal sende de oprindelige klageformularer til ASAE inden for ti hverdage.

Ulovlige handlinger kan også rapporteres via en elektronisk formular, som findes på ASAE's websted, og som kan vedrøre overtrædelser af administrative forskrifter eller strafbare forhold, som er omfattet af denne styrelses kompetence.

Hvis den anmeldte ulovlige handling ikke er omfattet af ASAE's kompetence, henvises klagen til den kompetente myndighed.

Klagen skal være udførlig og begrundet og så vidt muligt indeholder detaljerede oplysninger om de faktiske omstændigheder og det organ, der klages over, stedet for hændelsen (adresse og/eller andre referencepunkter), begrundelsen for klagen og andre relevante spørgsmål. Hvis en rapport indgives anonymt, kan yderligere oplysninger ikke indgives senere.

Efter modtagelsen af klagen og eventuelle bemærkninger, iværksætter ASAE den relevante procedure, hvis klagens omstændigheder tilsiger, at der foreligger en overtrædelse af en specifik bestemmelse. Hvis dette ikke er tilfældet, meddeler ASAE dette til leverandøren eller tjenesteudbyderen, så disse kan indgive de bemærkninger, de finder passende, inden for en frist på ti arbejdsdage.

Når ASAE har analyseret indholdet af bemærkningerne og indholdet af klagen, kan den videresende klagen til et andet organ med kompetence på området eller foreslå, at behandlingen af klagen afsluttes, hvis sagen ikke er begrundet.

Hvis analysen af de omstændigheder, der redegøres for i klagen, fører til en retssag, og når alle de nødvendige tiltag for at afhjælpe situationen er truffet, informerer ASAE klageren skriftligt (hvis vedkommende er behørigt identificeret) om de procedurer eller foranstaltninger, der er blevet eller vil blive truffet i anledning af klagen.

Andre organer

Socialforsikringsinstituttet (Instituto da Segurança Social I.P. – ISS)

Socialforsikringsinstituttet er en offentlig institution med en særlig retlig status. Den er under indirekte statslig forvaltning og har forvaltningsmæssig og finansiel selvstændighed, og den har sit eget budget.

Den er ansvarlig for at sikre, at der indrømmes retsbeskyttelse (proteção jurídica). Retsbeskyttelse tilkommer personer og non-profit-enheder, som ikke selv kan betale omkostningerne i forbindelse med retssager i tilfælde af afskedigelse, skilsmisse, udsættelse, beslaglæggelse osv. eller udenretlige procedurer i tilfælde af skilsmisse ved gensidigt samtykke.

Retsbeskyttelse omfatter:

juridisk rådgivning – bistand fra en advokat vedrørende tekniske forhold vedrørende den lov, der finder anvendelse på specifikke spørgsmål eller konkrete sager, hvor legitime personlige interesser eller rettigheder er blevet eller risikerer at blive krænket (gælder ikke for non-profit-enheder)

retshjælp – udnævnelse af en advokat og betaling af dennes salær eller betaling af en beskikket forsvarer (betegnelsen for en advokat for en tiltalt i straffe- eller forvaltningssager), fritagelse for sagsomkostninger eller mulighed for ratebetaling og udpegelse af en foged (det er altid en embedsmand ved retten, der udfører funktionen som foged).

Følgende har ret til retsbeskyttelse:

portugisiske borgere og EU-borgere
udlændinge og statsløse med gyldig opholdstilladelse i en EU-medlemsstat
udlændinge uden en gyldig opholdstilladelse i en EU-medlemsstat, hvis lovene i deres oprindelsesland giver portugisiske borgere den samme ret

personer, der bor eller opholder sig i en anden EU-medlemsstat end den medlemsstat, hvor sagen skal føres (grænseoverskridende tvister).
Non-profit-enheder har kun ret til retshjælp i form af fritagelse for retsgebyrer og andre sagsomkostninger, betaling af advokatsalærer, betaling af den beskikkede forsvarers salærer og udpegelse af en foged (agente de execução).
Alle de personer, der er nævnt ovenfor, skal godtgøre, at de ikke er i stand til at betale omkostningerne i forbindelse med sagsanlægget, advokatsalærer osv. Efter portugisisk lovgivning anses personer, som på grundlag af deres husstands indkomst, aktiver og løbende udgifter ikke objektivt er i stand til at betale sagsomkostningerne, for at være økonomisk trængende.
Formularer til ansøgning om retshjælp udleveres gratis på alle socialforsikringsinstituttets kontorer eller findes i elektronisk format på socialforsikringsinstituttets websted.
Ansøgningen kan indgives personligt eller sendes med post til et af socialforsikringsinstituttets kontorer (vedlagt alle nødvendige dokumenter).
En person kan undersøge, om vedkommende har ret til retsbeskyttelse, via retsbeskyttelsessimulatoren, som findes i højre kolonne på følgende webadresse: http://www.seg-social.pt/calculo-do-valor-de-rendimento-para-efeitos-de-proteccao-juridica.
Yderligere oplysninger findes på siden Retshjælp.

Kommissionen for beskyttelse af ofre for forbrydelser (Comissão para a Proteção das Vítimas de Crimes)

Kommissionen for beskyttelse af ofre for forbrydelser er justitsministeriets organ med ansvar for at modtage, analysere og træffe afgørelse vedrørende krav om offentlig erstatning, der indgives af ofre for forbrydelser og vold i hjemmet.
Forpligtelsen til at betale erstatning påhviler den person, der begik forbrydelsen, men i nogle tilfælde kan staten påtage sig at betale erstatningen, hvis lovovertræderen ikke kan betale den, eller erstatningen ikke kan inddrives inden for en rimelig tidsramme, og skaden har medført en betydelig forringelse af ofrets levestandard og livskvalitet.
Et erstatningskrav kan indgives op til et år fra datoen for forbrydelsen og efter en straffesag op til et år efter den endelige dom i sagen. Ofre, som var mindreårige på tidspunkt for forbrydelsen, kan fremsætte et erstatningskrav op til et år, efter de er blevet myndige.
Kravet skal fremsættes ved brug af den relevante formular, som kan rekvireres fra kommissionens kontor eller APAV's kontorer til støtte for ofre. Der findes også en elektronisk klageformular på kommissionens websted.
Ofret er fritaget for enhver form for omkostninger eller udgifter i forbindelse med fremsættelse af kravet, og de fornødne dokumenter og attester kan også indhentes uden omkostninger.
Hvis forbrydelsen blev begået på en anden EU-medlemsstats område, kan kravet om erstatning fra den pågældende stat indgives til kommissionen for beskyttelse af ofre for forbrydelser, hvis ofret har sit sædvanlige opholdssted i Portugal.

Sidste opdatering: 05/02/2024

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.